

КОНТРОЛА ПОСЛОВАЊА БАНАКА

Извештај за трећи квартал 2008. године

Садржај

КОНТРОЛА ПОСЛОВАЊА БАНАКА	1
ИЗВЕШТАЈ ЗА ТРЕЋИ КВАРТАЛ 2008. ГОДИНЕ	1
I. БАНКАРСКИ СЕКТОР У ТРЕЋЕМ КВАРТАЛУ 2008. ГОДИНЕ	3
СТРУКТУРА БАНКАРСКОГ СЕКТОРА У СРБИЈИ НА ДАН 30.09.2008. ГОДИНЕ	3
<i>Број банака</i>	<i>3</i>
<i>Организациона мрежа банака.....</i>	<i>3</i>
<i>Број запослених у банкарском сектору</i>	<i>3</i>
<i>Власничка структура банака.....</i>	<i>4</i>
<i>Тржишно учешће</i>	<i>4</i>
БИЛАНС СТАЊА БАНКАРСКОГ СЕКТОРА.....	5
КРЕДИТНА АКТИВНОСТ	7
ДЕПОЗИТНА АКТИВНОСТ	8
КРЕДИТНА ЗАДУЖЕНОСТ БАНКАРСКОГ СЕКТОРА У ИНОСТРАНСТВУ	9
РИЗИЦИ У БАНКАРСКОМ СЕКТОРУ	10
1. <i>Кредитни ризик.....</i>	<i>10</i>
2. <i>Ризик ликвидности.....</i>	<i>12</i>
3. <i>Девизни ризик</i>	<i>12</i>
АДЕКВАТНОСТ КАПИТАЛА	13
ПОКАЗАТЕЉИ ПРОФИТАБИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА БАНКАРСКОГ СЕКТОРА	14
ПОКАЗАТЕЉИ ПРОДУКТИВНОСТИ БАНКАРСКОГ СЕКТОРА.....	15
АГРЕГАТНИ ИЗВЕШТАЈ О ПРИХОДИМА И РАСХОДИМА	15
II. РЕГУЛАТОРНА АКТИВНОСТ НАРОДНЕ БАНКЕ СРБИЈЕ	17

I. Банкарски сектор у трећем кварталу 2008. године

Структура банкарског сектора у Србији на дан 30.09.2008. године

Број банака

На крају трећег квартала 2008. године послује укупно 35 банака, једна више у односу на крај прошлог тромесечја.

Табела 1 - Кретање броја банака

	31.12.2006.	31.12.2007.	30.09.2008.
Број банака	37	35	35

Организациона мрежа банака

Крајем септембра 2008. године организациона мрежа свих банака укључује укупно 2.630 пословних јединица, филијала, експозитура, шалтера, као и агенција и мењачница. То је за 195 више него на крају првог квартала 2008. године.

Табела 2 – Организациона мрежа банака

Опис	31.12.2006.	31.12.2007.	30.09.2008.
Број пословних јединица	82	80	67
Број филијала	413	519	586
Број експозитура	1.387	1.544	1.697
Број шалтера	276	258	248
Број агенција		33	31
Број мењачница		1	1
Укупно	2.158	2.435	2.630

Број запослених у банкарском сектору

У домаћем банкарском сектору било је укупно 32.010 запослених, за 679 више него на крају другог квартала 2008. године.

Код 8 банака је смањен број запослених (највише код ОТП банке а.д. Нови Сад, за 35) а 27 банака је повећало број запослених (највише Alpha

Bank а.д. Београд за 131, КВС банка а.д. Београд, за 76 и ProCredit Bank а.д. Београд, за 66).

Власничка структура банака

На крају јуна 2008. године:

- 21 банака је у већинском власништву страних акционара,
- 6 банака у већинском власништву домаћих физичких и правних лица,
- 8 банака у већинском власништву Републике Србије.¹

Тржишно учешће

Тржишно учешће банака груписаних према величини билансне суме приказано је следећим прегледом:

Табела 3 – Кретање тржишног учешћа група банака

Билансна сума у млрд.дин.	31.12.2006.			31.12.2007.			30.09.2008.		
	Број банака	у мил. дин.	% учешћа	Број банака	у мил. дин.	% учешћа	Број банака	у мил. дин.	% учешћа
преко 100	4	483.575	41,3	4	632.560	40,5	5	774.682	45,2
50–100	3	183.698	15,7	8	525.822	33,7	8	571.352	33,3
10–50	15	405.223	34,7	15	357.301	22,9	14	326.813	19,1
до 10	15	96.775	8,3	8	46.139	2,9	8	41.086	2,4
Укупно	37	1.169.271	100,0	35	1.561.822	100,0	34	1.713.933	100,0

Пет, односно десет банака са највећом билансном сумом на крају септембра 2008. године, учествују са 45,2%, односно 68,7% у укупној билансној суми банкарског сектора. ННІ концентрације билансне суме износи 617 и није битније промењен у односу на прошли квартал (621).

У билансној суми банкарског сектора на дан 30. септембра 2008. године, на банке у већинском власништву страних лица односи се 1.286,9 млрд.дин. или 75,1%, на банке у већинском власништву Републике Србије 265,5 млрд.дин. или 15,5%, а на банке са претежно приватним власништвом 161,5 млрд.дин. или 9,4%.

¹ Банке у којима је РС већински или појединачно, посредно или непосредно, највећи акционар.

Биланс стања банкарског сектора

Билансна сума банкарског сектора на дан 30. септембра 2008. године износи 1.713,9 млрд. дин. и већа је за 64,9 млрд.дин. или за 3,9%, у односу на други квартал 2008. године, односно за 152,1 млрд.дин. или 9,7% у односу на крај 2007. године.

Највећи део билансне активе банака (54,3%) представљају Дати кредити и депозити, а затим следе Оpozиви кредити и депозити (29,6%). Готовина и готовински еквиваленти чине 6,4% билансне активе банкарског сектора, док су све остале ставке са учешћем мањим од 4%.

Табела 4 – Биланс стања банкарског сектора ²

(у милионима динара)

	31.12.2006.		31.12.2007.		30.09.2008.		Индекс раста за III/II квартал 2008.	Индекс раста за 9 месеци 2008.	Индекс раста за 2007.
	Износ	Учешће у %	Износ	Учешће у %	Износ	Учешће у %			
АКТИВА									
Готовина и готовински еквиваленти	72.054	6,2	80.274	5,1	110.222	6,4	81	137	111
Опозиви депозити и кредити	415.733	35,5	551.474	35,3	506.990	29,6	106	92	133
Дати кредити и депозити	538.905	46,1	774.293	49,6	929.656	54,3	109	120	144
Хартије од вредности	26.394	2,3	19.344	1,2	24.258	1,4	114	125	73
Удели (учешћа)	4.368	0,4	6.247	0,4	5.521	0,3	92	88	143
Остали пласмани	34.744	3,0	45.397	2,9	41.437	2,4	67	91	131
Потраживања за камату, накнаду и по основу промене фер вредности деривата	5.032	0,4	6.567	0,4	9.925	0,6	115	151	131
Нематеријална улагања	5.837	0,5	6.054	0,4	5.883	0,3	91	97	104
Основна средства и инвестиционе некретнине	50.453	4,3	56.969	3,7	60.376	3,5	104	106	113
Стална средства намењена	394	0,0	334	0,0	450	0,0	149	135	85

² Са применом од 1. јула 2008. године на снази су нови Правилник о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за банке, Упутство о обавези и начину прикупљања, обраде и достављања података о стању и структури пласмана, потраживања и обавеза банака, као и Правилник о обрасцима и садржини позиција у обрасцима финансијских извештаја за банке. Неслагање активе и пасиве за периоде пре 1. јула 2008. године настало је услед изузимања неких ставки из биланса и њиховог прекњижавања у ванбиланс.

Послови контроле пословања банака

	31.12.2006.		31.12.2007.		30.09.2008.		Индекс раста за III/II квартал 2008.	Индекс раста за 9 месеци 2008.	Индекс раста за 2007.
	Износ	Учешће у %	Износ	Учешће у %	Износ	Учешће у %			
продаји и средства пословања које се обуставља									
Одложена пореска средства	2.478	0,2	2.527	0,2	2.452	0,2	97	97	102
Остала средства	12.787	1,1	12.325	0,8	16.763	1,0	99	136	96
Губитак изнад износа капитала	0	0,0	0	0,0	0	0,0			
УКУПНО	1.169.179	100,0	1.561.805	100,0	1.713.933	100,0	104	110	134
ПАСИВА									
Трансакциони депозити	225.053	19,3	300.530	19,2	279.897	16,3	94	93	134
Остали депозити	441.230	37,7	659.613	42,2	703.433	41,1	102	107	149
Примљени кредити	214.774	18,4	169.555	10,9	178.178	10,4	129	105	79
Обавезе по основу хартија од вредности	10	0,0	2.596	0,2	3.958	0,2	144	152	25960
Обавезе по основу камата, накнада и промене вредности деривата	980	0,1	2.786	0,2	1.013	0,1	52	36	284
Резервисања и обавезе за порезе	9.949	0,8	11.967	0,8	10.886	0,6	97	91	120
Обавезе из добитка	720	0,0	647	0,0	477	0,0	118	74	90
Обавезе по основу сталних средстава намењених продаји и средства пословања које се обуставља	0	0,0	0	0,0		0,0			
Одложене пореске обавезе	699	0,1	558	0,0	606	0,0	99	109	80
Остале обавезе	59.481	5,1	85.063	5,5	117.527	6,9	106	138	143
ОБАВЕЗЕ	952.895	81,5	1.233.314	79,0	1.295.975	75,6	104	105	129
Капитал	216.288	19,5	328.493	21,0	417.958	24,4	105	127	152
акцијски и остали капитал	182.562	15,6	272.846	17,5	329.471	19,2	102	121	149
резерве	30.464	2,6	47.636	3,0	63.084	3,7	101	132	156
акумулирана добит/губитак	3.262	0,3	8.011	0,5	25.403	1,5	199	317	246
УКУПНО	1.169.184	100,0	1.561.807	100,0	1.713.933	100,0	104	110	134

У пасиви биланса стања банкарског сектора 75,6% чине позајмљени извори финансирања, а 24,4% капитал. Највећи део позајмљених извора чине Остали депозити, трансакциони депозити и Примљени кредити (41,1%, односно 16,3%, односно 10,4% укупне пасиве, респективно).

Капитал банака достигао је 418 млрд.дин. (у односу на други квартал 2008. године увећан је за 20,4 млрд.дин. или 5,1%, односно за 89,5 млрд.дин. или 27,2% у односу на крај 2007. године). У оквиру капитала, акцијски и остали капитал износи 329,5 млрд.дин. за 2,3% више него у другом кварталу 2008. године.

Ванбилансне позиције банака достигле су износ од 2.053,0 млрд.дин. и у односу на стање другог квартала 2008. године су увећане за 93,5 млрд.дин. Током 2008. године ванбилансне ставке су повећане за 473,3 млрд.дин. или 30,0%. Највећа појединачна ванбилансна ставка је Друга ванбилансна актива³ која чини 58,5% свих ванбилансних ставки. Друга по величини ванбилансна ставка су Дате гаранције и друга јемства које чине 18,3% укупних ванбилансних ставки.

Кредитна активност

Преглед структуре пласмана банака и њеног кретања дат је у следећој табели:

Табела 5 – Кредитна активност банака
(у милионима динара)

Сектор	31.12. 2006.		31.12. 2007.		30.09. 2008.		Индекс раста за III/III квартал 2008.	Индекс раста за 9 месеци 2008.	Индекс раста за 2007.
	Износ	Учешће у %	Износ	Учешће у %	Износ	Учешће у %			
ПРИВРЕДА	322.972	59,2	437.387	57,5	584.079	62,4	115	134	135
СТАНОВНИШТВО	195.873	35,9	302.543	39,8	318.580	34,0	94	105	155
За стамбену изградњу	47.334	8,7	89.434	11,8	128.231	13,7	113	143	189
ЈАВНИ СЕКТОР	21.644	4,0	13.928	1,8	14.820	1,6	101	106	64
СЦГ	220	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0	0	0
Република Србија	16.693	3,1	7.035	0,9	6.359	0,7	86	90	42
Локална самоупр.	4.731	0,9	6.892	0,9	8.461	0,9	116	123	146
ДРУГЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ	756	0,1	1.219	0,1	11.899	1,3	435	976	161
НЕПРОФИТНЕ ИНСТИТ.	4.236	0,8	5.828	0,8	6.351	0,7	90	109	138
УКУПНО	545.481	100,0	760.905	100,0	935.729	100,0	107	123	139

³ Примљене гаранције и друга јемства, средства из депо послова и остала ванбилансна актива.

Раст кредитне активности банака у трећем кварталу 2008. године износи 65,0 млрд.дин. односно 7,5%.

У секторској структури доминирају пласмани привреди (62,4%) чији је пораст (75,3 млрд.дин.) од највећег утицаја на раст кредитне активности у трећем кварталу 2008. године, као и пласмани становништву (34,0%). За разлику од 2007. године, када су кредити привреди и становништву имали номинално уједначен раст (114,4 млрд.дин. односно 106,7 млрд.дин.), за девет месеци 2008. године пораст кредитирања привреде је 146,7 млрд.дин, а становништва 16,0 млрд.дин.

Пет, односно десет банака са највише одобрених кредита, учествује са 44,5%, односно 66,9% респективно, у укупној кредитној активности банкарског сектора. ННІ индекс концентрације кредита износи 608.

Депозитна активност

Преглед секторске структуре депозита и њеног кретања дат је у следећој табели:

Табела 6. – Депозитна активност банака
(у милионима динара)

Сектор	31.12.2006.			31.12.2007.			30.09.2008.			Индекс раста за III/II квартал 2008.	Индекс раста за 9 месеци 2008.	Индекс раста за 2007.
	динари	девизе	укупно	динари	девизе	укупно	динари	девизе	укупно			
Укупни депозити	227.382	438.908	666.290	343.997	616.164	960.161	317.490	665.840	983.330	100	102	144
Банке	25.102	73.122	98.224	30.216	93.438	123.654	42.026	58.315	100.341	86	81	126
Јавна предузећа	24.619	9.402	34.021	31.860	7.826	39.686	26.761	18.668	45.429	101	114	117
Друга предузећа	105.344	72.489	177.833	185.090	105.610	290.700	156.853	115.477	272.330	102	94	163
Јавни сектор	21.103	723	21.826	26.552	883	27.435	32.476	1.020	33.496	95	122	126
Страна правна и физичка лица	2.736	19.639	22.375	6.427	24.580	31.007	4.276	39.404	43.680	153	141	139
Становништво	33.523	260.746	294.269	46.781	381.439	428.220	49.951	432.181	482.132	103	113	146
Остало	14.955	2.787	17.742	17.071	2.388	19.459	5.146	776	5.922	25	30	110

Највећи проценат депозита чине депозити становништва (49,0%), затим депозити предузећа (32,3%) и депозити банака (10,2%).

Девизни депозити чине 67,7%, а динарски 32,3% укупних депозита. Доминирају депозити по виђењу⁴ (53,1%), а затим следе краткорочно орочени депозити (42,4%).

⁴ Депозити без иницијалне рочности, без утврђеног рока и до 14 дана.

Укупни депозитни потенцијал је у трећем кварталу 2008. године забележио смањење за 1,0 млрд.дин, при чему су депозити банкарског сектора (из земље и страних банака) смањени 15,9 млрд.дин.

Посматрано по секторима, у трећем кварталу 2008. године су највише порасли депозити становништва - за 15,1 млрд.дин. или 3,0%.

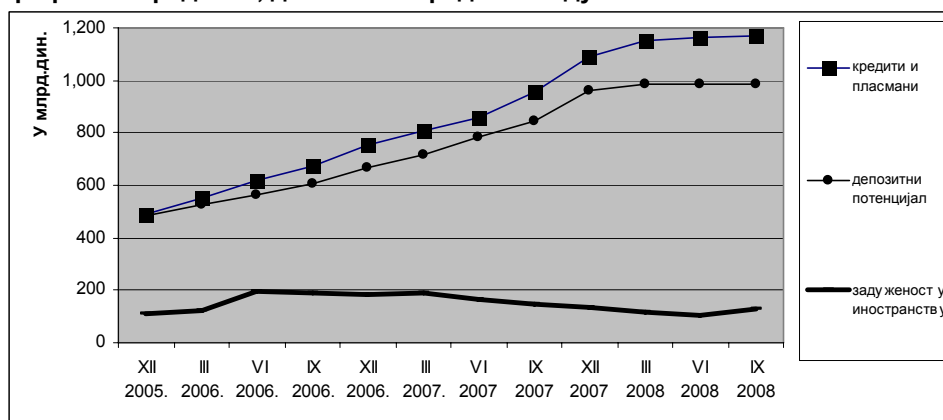
Пет, односно десет банака са највише прикупљених депозита, учествује са 49,4%, односно 72,7% респективно, у укупним депозитима банкарског сектора. ННІ индекс концентрације депозита износи 705 (минимална промена у односу на прошли квартал).

Током 2008. године депозитни потенцијал је забележио повећање за 23,2 млрд.дин. или 2,4%, и то у делу девизних депозита (8,1%) и депозита становништва (53,9 млрд.дин. или 12,6%).

Кредитна задуженост банкарског сектора у иностранству

Укупно кредитно задужење банкарског сектора у иностранству (кредити добијени од страних банака и страних правних и физичких лица) износи 130,0 млрд.дин. и већим делом (58,3%) је са роком доспећа преко једне године, а 99,0% се односи на банке у страном власништву. Током трећег квартала 2008. године кредити банака у иностранству су повећани за 27,8 млрд.дин. (27,2%), као и њихово учешће у укупној билансној пасиви банкарског сектора, са 6,2% на 7,6%. Током девет месеци 2008. године кредитна задуженост банкарског сектора у иностранству смањена је за 3,8 млрд.дин.

График 1 - Кредити⁵, депозити и кредитна задуженост банака

⁵ Са репо пласманима НБС.

Ризици у банкарском сектору

1. Кредитни ризик

1.1. Квалитет билансне и ванбилансне активе

Народна банка Србије је, својом Одлуком о класификацији билансне активе и ванбилансних ставки, прописала да банке, ради адекватног и ефикасног управљања ризицима којима су изложене, своја укупна потраживања, која представљају кредитни ризик, квартално, а зависно од процене њиховог степена наплативости и процене финансијског стања дужника, класификују у пет категорија. То значи да банке класификују део потраживања који представља тзв. ризичну билансну и ванбилансну активу односно, не само кредите, него и друге ставке билансне активе, као и одређене ванбилансне ставке, дефинисане поменутом Одлуком.

С обзиром на то да су новом Одлуком о класификацији о билансне активе и ванбилансних ставки банке, измењени критеријуми за класификацију потраживања⁶, проблематичном активом сматрају се потраживања класификована у категорије Г и Д. Ризична (класификована) актива чини 42,9% бруто билансне активе и ванбилансних ставки.

Табела 7 - Квалитет активе банкарског сектора

(у милионима динара)

	Бруто износ	Укупна класификована актива	Класификована актива		Учешће лоше активе (Г, Д) у укупној класификованој активи (у %)
			А+Б+В	Г+Д	
Билансна актива	1.838.135	1,078,342	914,474	163,868	15,20
Ванбилансне ставке	2.052.977	589,815	549,379	40,437	6,86
УКУПНО	3.891.112	1,668,157	1,463,853	204,304	12,2

Укупно обрачуната посебна резерва за процењене губитке по основу класификоване билансне активе и ванбилансних ставки износи 215,3 млрд.дин. а исправке вредности билансне активе и резервисања по ванбилансним ставкама 95.1 млрд.дин. Истовремено, билансна актива и ванбилансне ставке са статусом неизмирених обавеза (default) износе 122,4 млрд.дин. и чине 7,3% укупно класификоване билансне активе и ванбилансних ставки.

⁶ Измене се односе на број дана доцње као услов за класификацију

1.2. Проблематични кредити (non performing loans - NPL)

Према подацима из Извештаја о структури проблематичних кредита које банке достављају Народној банци Србије, почев од 30.09.2008. године, показатељ учешћа проблематичних кредита у укупно одобреним кредитима на бруто нивоу износи 10,18%, а на нето нивоу 4,33%.

СЕКТОР	Бруто проблематични кредити/Бруто укупни кредити	Нето проблематични кредити/Нето укупни кредити
Банкарски сектор	6,71	0,31
Сектор јавних предузећа	1,18	0,74
Сектор других предузећа	13,52	5,82
Сектор предузетника	5,67	2,97
Јавни сектор	0,81	0,20
Сектор становништва	5,87	2,66
Сектор страних лица	12,91	3,65
Приватна лица са запосленим лицима и регистровани пољопривредни произвођачи	4,38	3,67
Сектор других комитената	3,52	1,93
УКУПНО	10,18	4,33

У структури пласмана становништва, највећи ратио проблематичних кредита исказан је у сегменту осталих и потрошачких кредита (6,92% и 3,88% нето, респективно), а најмањи у делу кредита за обаљање других делатности и кредитних картица (1,43% и 1,666% нето, респективно)

По подацима Кредитног бироа⁷ о стању дуга по банкарским кредитима⁸ и доспелих неизмирених обавеза (преко 90 дана), стање је следеће:

Табела 8 – Доспеле неизмирене обавезе (преко 90 дана)
(у милионима динара)

	Преостали износ дуга	Доцња дуга од 90 дана		Учешће укупних кредита у доцњи у преосталом износу дуга	Учешће износа доцње у преосталом износу дуга
		Укупни кредити	Износ доцње		
1	2	3	4	5=3/2	6=4/2
31.03.2007.	660.921,26	29.920,17	21.462,73	4,53	3,25
30.06.2007.	749.173,13	35.136,20	24.435,84	4,69	3,26

⁷ При Удружењу банака Србије.

⁸ Укупно одобрени кредити (бруто, пре умањења за исправку вредности) са доспелим неизмиреним каматама и накнадама за правна лица и обрачунатим каматама и накнадама за физичка лица.

	Преостали износ дуга	Доцња дужа од 90 дана		Учешће укуп- них кредита у доцњи у преосталом износу дуга	Учешће износа доцње у преосталом износу дуга
		Укупни кредити	Износ доцње		
1	2	3	4	5=3/2	6=4/2
30.09.2007.	809.418,81	42.054,16	27.175,11	5,20	3,36
31.12.2007.	865.448,63	44.213,77	28.121,03	5,11	3,25
31.03.2008.	1.008.261,67	44.077,30	27.867,37	4,37	2,76
30.06.2008.	1.009.007,15	53.613,47	31.645,65	5,31	3,14
30.09.2008.	1.037.147,00	62.267,85	35.337,94	6,00	3,41

У трећем кварталу 2008. године долази до погоршања наплативости потраживања и ниво кредита у доцњи се повећава.

2. Ризик ликвидности

Показатељи дневне ликвидности банака на дан 30.09.2008. године дати су следећим прегледом:

Табела 10 – Ликвидност банака

(у хиљадама динара)

Банке	Средства на жиро- рачуну	Обрачуната обавезна резерва	Разлика колона (2-3)	Депоновани вишкови ликвидних средстава	Кредити за ликвидност на основу залог ХОВ
Укупно у РС	55.131.065	64.696.212	-9.565.147	2.684.500	

Од укупног броја банака, 13 је користило средства обавезне резерве у укупном износу од 17.917 мил.дин. или 42,9% укупно обрачунате обавезне резерве ових банака. Кредите за ликвидност није користила ниједна банка.

Током три посматрана месеца, показатељ ликвидности појединачних банака био је у прописаним оквирима.

3. Девизни ризик

У трећем тромесечју текуће године, почео је да се примењује нови начин обрачуна девизне позиције, односно показатеља девизног ризика. Наиме, укупна нето отворена девизна позиција представља апсолутну вредност укупне дуге, односно укупне кратке девизне позиције, и то зависно од тога која је од ових апсолутних вредности већа⁹. Укупна нето

⁹ Начин обрачуна отворене девизне позиције дефинисан је Одлуком о адекватности капитала

отворена девизна позиција (увећана за апсолутну вредност нето отворене позиције у злату) стављена у однос са капиталом представља показатељ девизног ризика. Ипак, поређење са исказаном изложеношћу девизном ризику банкарског сектора на дан 30.06.2008, указује да после три месеца није било значајнијих промена.

Прегледом стања девизних позиција банака на нивоу банкарског сектора, на дан 30. септембра 2008. године утврђено је да укупна отворена девизна позиција износи 25,5 млрд.дин. што је за 3,5 млрд.дин. мање у односу на вредност укупне отворене девизне позиције на крају другог квартала 2008. године. Изложеност девизном ризику банкарског сектора смањена је у односу на протекли квартал - показатељ девизног ризика износи 8,3% (у претходном кварталу овај показатељ износио је 9,4% а крајем 2007. године 14,8%).

Табела 11 – Девизни ризик банака
(у милионима динара)

Отворена позиција у EUR		Отворена позиција у USD		Отворена позиција у CHF		Отворена позиција у осталим валутама		Отворена позиција у злату		Укупно отворена позиција		Укупна нето отворена девизна позиција
дуга	кратка	дуга	кратка	дуга	кратка	дуга	кратка	дуга	кратка	дуга	кратка	
18.743	454	3.249	1.397	2.915	1.035	642	384	59	-	25.549	7.355	25.549

Адекватност капитала

У највећој мери као последица отпочињања примене прописа који предвиђа нови начин обрачуна, показатељ адекватности капитала банкарског сектора смањен је у односу на крај прошлог квартала за 4,8 процентних поена и износи 23,3%.

Смањење показатеља дугује се расту укупне ризичне активе, са 1.086,9 млрд.дин. на 1.486,2 млрд.дин, и то пре свега по основу увећања активе пондерисане кредитним ризиком са 1.057,9 на 1.455,0 млрд.дин. Изложеност девизном ризику износи 27,8 млрд.дин, а изложеност осталим тржишним ризицима, која је нова компонента ризичне активе, 3,3 млрд.дин.

Регулаторни капитал банака порастао је током трећег квартала 2008. године за 40,3 млрд.дин. односно 13,2%. Највећим делом, овај раст је условљен увећањем основног капитала (за 43,3 млрд.дин. или 13,5%), и то по основу раста резерви формираних на терет добити након њеног

опорезивања (за 36,4 млрд.дин. или 208,6%) услед укључивања резерви из добити за процењене губитке у ову ставку основног капитала.

У складу са прописима, банке су дужне да показатељ адекватности капитала одржавају тако да не буде мањи од 12% у односу на ризиком пондерисану активу.

Следећа табела приказује вредност показатеља адекватности капитала банака на крају трећег квартала 2008. године:

Табела 12 – Показатељ адекватности капитала по групама банака

Показатељ адекватности капитала	Број банака	Учешће у укупној билансној суми (у %)
До 20%	10	50,6
Од 20 до 30%	11	28,9
Од 30 до 50%	9	19,0
Преко 50%	5	1,5
Укупно	35	100,0

Показатељи профитабилности пословања банкарског сектора

Преглед индикатора профитабилности дат је у следећој табели:

Табела 13 – Кретање профитабилности банака

Банкарски сектор	ИНДИКАТОРИ ПРОФИТАБИЛНОСТИ ¹⁰ (%)				Финансијски резултат (у хиљ. дин.)
	Бруто приход/ билансна актива	Нето приходи од камата/ билансна актива	Оперативни расходи/ билансна актива	Оперативни расходи/нето приход од камата и накнада	
31.12.2006.	39,46	4,13	5,20	86,30	16.530.318
31.12.2007.	42,31	3,97	4,54	79,09	23.473.323
30.06.2008.	55,03	5,32	4,75	65,23	20.888.832
30.09.2008.	50,22	5,22	4,65	65,08	33.682.590

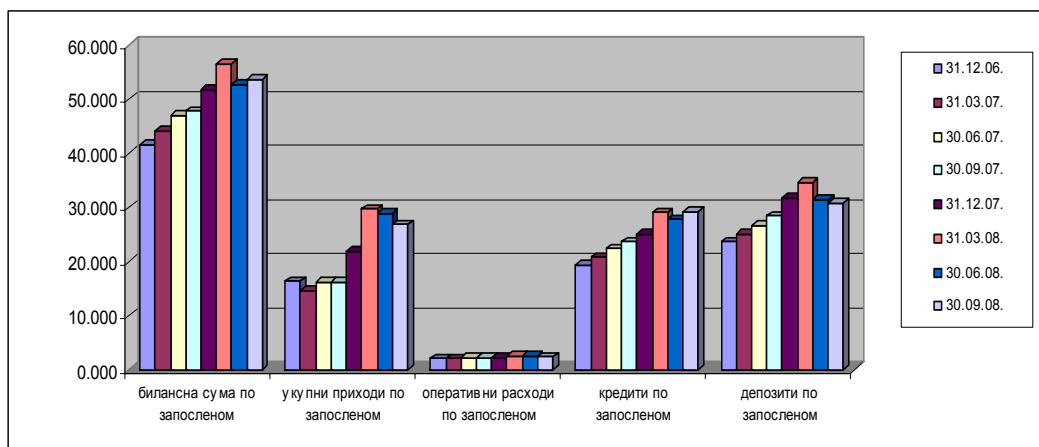
Банкарски сектор	ROA (%)	ROE (%)	NIM (%)
31.12.2006.	1,70	9,67	7,46
31.12.2007.	1,70	8,54	6,54
30.06.2008.	2,60	11,51	7,50
30.09.2008.	2,74	12,03	7,49

¹⁰ Сви показатељи су прерачунати на годишњи ниво.

Показатељи продуктивности банкарског сектора

У посматраном тромесечју 2008. године забележен је пораст вредности билансне активе и кредита по запосленом, у односу на прошли квартал. Преглед наведених показатеља дат је наредним графиконом.

График 2 - Показатељи продуктивности

Агрегатни извештај о приходима и расходима

Банкарски сектор је у трећем кварталу 2008. године пословао са добитком (пре опорезивања) од 33.683 мил.дин. Девет банака је пословало са губитком, а 26 банака је исказало позитиван финансијски резултат.

За првих девет месеци нето курсне разлике су позитивне – 21,5 млрд.дин. уз њихово учешће у укупним приходима и расходима од сса 55% (у претходном кварталу учешће је било око 60%). Расходи по основу промене вредности имовине и обавеза премашили су учешће од 15%, док су и приходи и расходи по основу камата и накнада повећали учешће за 1 процентни поен (првенствено услед смањења учешће курсних разлика).

Табела 14 – Агрегатни извештај о приходима и расходима
(у милионима динара)

Позиција	01.01.- 31.12.06.	01.01.- 31.12.07.	01.01.- 30.09.08.
НЕТО ДОБИТАК/ГУБИТАК ПО ОСНОВУ КАМАТА	48.245	63.404	67.101
Приходи од камата	76.937	106.942	110.627
Расходи од камата	28.692	43.538	43.526
НЕТО ДОБИТАК/ГУБИТАК ПО ОСНОВУ НАКНАДА И ПРОВИЗИЈА	22.178	27.451	24.720
Приходи од накнада и провизија	28.372	34.433	30.581
Расходи од накнада и провизија	6.194	6.983	5.861
НЕТО ДОБИТАК/ГУБИТАК ПО ОСНОВУ КАМАТА, НАКНАДА И ПРОВИЗИЈА	70.423	90.854	91.821
НЕТО ДОБИТАК ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ ХОВ	981	3.293	1.065
Добици по основу хартија од вредности	1.766	3.295	1.107
Губици по основу хартија од вредности	785	2	42
НЕТО ПРИХОДИ/РАСХОДИ ОД КУРСНИХ РАЗЛИКА	10.543	6.959	21.460
ПРИХОДИ ОД ДИВИДЕНДИ И УЧЕШЋА	185	1.081	156
ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	65.316	53.445	63.830
РАСХОДИ ИНДИРЕКТНИХ ОТПИСА ПЛАСМАНА И РЕЗЕРВИСАЊА	61.938	61.149	71.488
ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	64.174	72.712	60.959
НЕТО ПРИХОДИ/РАСХОДИ ОД ПРОМЕНЕ ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ И ОБАВЕЗА	- 4.805	1.702	- 12.202
Приходи од промене вредности имовине и обавеза	14.602	64.271	83.207
Расходи од промене вредности имовине и обавеза	19.407	62.569	95.409
ДОБИТАК/ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА	16.530	23.473	33.683
НЕТО ВАНРЕДНИ ПРИХОДИ/РАСХОДИ			
Ванредни приходи*			
Ванредни расходи*			
Добитак из пословања које се обуставља**	0	0	0
Губитак из пословања које се обуставља**	0	0	0
ДОБИТАК/ГУБИТАК ПЕРИОДА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	16.530	23.473	33.683

*укинуте позиције према билансним шемама од 31.12.2006. године

** новоуведене позиције

II. Регулаторна активност Народне банке Србије

У оквиру своје регулаторне надлежности (у области контроле и надзора пословања банака), Народна банка Србије током трећег квартала 2008. године није вршила измене постојећих прописа, нити је доносила нове прописе.